

Zákon č. 150/1943 Sl. z. o úplatkárstve a podplácaní

Zákonom č. 178/1924 Sb. z. a n. byly platné zákonné ustanovenia o podplácaní značne skomplikované. Tento zákon totiž upravil materiú o podplácaní v určitom smere nanovo, ponechal však súčasne — až na menšie zmeny a výnimky — v platnosti predpisy o úplatkárstve platné do jeho účinnosti. V § 1 stanovil svoju subsidiárnu platnosť, podľa ktorej sa umožňovalo užiť jeho ustanovení len vtedy, keď nebolo možné čín potrestať prísnejšie podľa dosavadných zákonných ustanovení, najmä podľa ustanovení hlavy XLII druhého dielu Trestného zákona. Podľa toho v každom konkrétnom prípade podplácania bolo treba skúmať, ktorý z platných predpisov treba na trestný čin upotrebiť. Často bolo možné dôjsť k správnej voľbe až po veľmi složitých úvahách a to najmä preto, lebo obsah skutkovej podstaty podplácania podľa trestného zákona sa nekryl v každom smere s obsahom podplácania podľa zákona č. 178/1924.

Zákon č. 150/1943 Sl. z. o úplatkárstve a podplácaní (nadbudol účinnosť dňom 12. decembra 1943) nahradil v občianskom trestnom súdnictve §§ 465, 467 a 470 Trz., §§ 2 až 4 a 9 zákona č. 178/1924 a §§ 9 a 10 zák. čl. XIX/1915, upravil celú materiú o podplácaní jednotne a odstránil tak nejasnosti, ktoré plynuly z nejednotnej úpravy tejto materie doterajšími zákonnými ustanoveniami. V mnohých smeroch preberá nový zákon zásady uplatnené v zákone č. 178/1924 Sb. z. a n. a v menšej miere aj niektoré zásady, uplatnené v hlave XLII. druhého dielu trestného zákona, obsahuje však aj mnohé novoty, ktoré sa od doteraz platných zákonných ustanovení o podplácaní odchyľujú.

V čom sa zákon č. 150/1943 odchyľuje od doterajších zákonných ustanovení o podplácaní a aký dosah majú novoty ním zavedené?

I. Vymedzenie niektorých pojmov.

Hneď v § 1 vymedzuje citovaný zákon a) obsah aktívneho podplácania, ktoré označuje ako »podplácanie«, b) obsah pasívneho podplácania, ktoré označuje ako »úplatkárstvo«,*) c) obsah pojmu »úplatoč« a d) obsah pojmu »osoba blízka«. Vymedzením spomenutých pojmov hneď na začiatku zákona sa

*) V ďalšom texte článku sa bude užívať výraz »podplácanie« na označenie aktívneho podplácania a výrazy »úplatkárstvo« na označenie pasívneho podplácania a to nielen tam, kde bude reč o novom zákone, ale aj v častiach, ktoré sa budú týkať doterajších zák. ustanovení o podplácaní.

umožnilo jasnejšie štylizovanie skutkových podstát trestných činov v §§ 2 až 4, lebo nebolo treba potom v týchto paragrafoch, kde sa spomenuté pojmy častejšie vyskytujú, v každom prípade, kde sa taký pojem vyskytne, určiť jeho obsah.

Ad a) Podplácanie je v tomto zákone definované rovnako, ako bolo definované v § 2 zákona č. 178/1924 Sb. z. a n. pokiaľ ide o ponúknutie, sľúbenie alebo poskytnutie úplatku podplatenému. Pokiaľ však ide o ponúknutie, sľúbenie alebo poskytnutie úplatku osobe inej, postavil sa tento zákon na užšie stanovisko, než zákon č. 178/1924 Sb. z. a n. Podľa zákona č. 178/1924 stačí totiž pre trestnosť podplácania, keď za to, čo je uvedené v zákone, bol ponúknutý, sľúbený alebo poskytnutý úplatok inej osobe, ak sa to stalo s vedomím podplateného. Podľa zákona č. 150/1943 Sl. z. však stačí toto vedomie pre trestnosť podplácania iba u osôb blízkych, kdežto v prípade, že ide o inú osobu, treba, aby sa ponúknutie, sľúbenie alebo poskytnutie úplatku stalo so súhlasom podplateného (viď podobné stanovisko v § 365 ods. 2 Trz.). Pri tom však nový zákon nestanoví, že by súhlas musel byť udelený výslovné, takže nie je vylúčený ani súhlas vyplývajúci z konkludentných činov podplateného, ba aj jeho mlčanie za určitých okolností môže nasvedčovať jeho súhlasu. Prísnejšie stanovisko u osôb blízkych možno odôvodniť tým, že sľúbenie, ponúknutie alebo poskytnutie úplatku takejto osobe bude na podplateného pôsobiť a vplývať tak, ako by úplatok bol sľúbený, ponúknutý alebo poskytnutý jemu samému. Osobou blízkou sú totiž podľa § 1 ods. 4 zákona č. 150/1943 Sl. z. manželia, príbuzní v priamom pokolení a súrodenci, ako aj tie osoby, ku ktorým je vinník v takom pomere rodinnom alebo v pomere obdobnom, že by ujmu nimi utrpenu pocítoval ako ujmu vlastnú. Je teda len logický dôsledok, že opačne zase výhodu poskytnutú týmto osobám, bude vinník pocítovať tiež ako vlastnú výhodu.

Ad b) Pri úplatkárstve je v novom zákone spôsob činnosti podplateného vymedzený širšie, ako bol vymedzený v zákone č. 178/1924. Podľa § 3 zákona č. 178/1924 spôsob činnosti podplateného záležal v tom, že tento priamo alebo nepriamo žiadal alebo sebe alebo inému dal sľúbiť alebo poskytnúť prospech. Podľa nového zákona spôsob činnosti podplateného záleží v tom, že tento 1. priamo alebo nepriamo žiada úplatok alebo sľub úplatku pre seba alebo pre niekoho iného, 2. priamo alebo nepriamo prijme úplatok alebo sľub úplatku pre seba alebo pre niekoho iného, 3. prejaví súhlas, aby tak učinila iná osoba. Zo štylizácie (§ 1 ods. 2) »alebo prejaví súhlas, aby tak učinila osoba iná« vyplýva, že v prípade, ak je preukázaný súhlas podplateného s činnosťou osoby inej, treba túto činnosť posudzovať práve tak, ako činnosť podplateného, takže podľa tejto štylizácie zrejme pôjde o úplatkárstvo v tých prípadoch, ak iná osoba so súhlasom podplateného pre seba alebo pre iné-

ho priamo alebo nepriamo žiadala úplatok alebo sľub úplatku, prípadne ak priamo alebo nepriamo prijala úplatok alebo sľub úplatku.

Ad c) Trestný zákon užíval na označenie úplatku výrazy: »dar« a »odmena«. Zákon č. 178/1924 hovoril všeobecne o »prospechu«, čo je pojem širší, lebo zahrňuje v sebe okrem daru a odmeny aj každú inú výhodu, ako je napr. pozvanie na poľovačku, poskytnutie žiakovi lepšieho vysvedčenia a pod. Nový zákon prevzal na označenie úplatku výraz užívaný zákonom č. 178/1924 Sb. z. a n. a rozumie úplatkom každý prospech, na ktorý podplatený podľa platných predpisov nemá nárok.

Ad d) Osobu blízku, u ktorej podľa § 1 ods. 1 stačí pre trestnosť podplácania vedomie (kde teda netreba súhlasu) podplateného o ponúknutí, sľúbení alebo poskytnutí úplatku, vymedzuje zákon č. 150/1943 v odseku 4 rovnakým spôsobom, ako vymedzuje pojem osoby blízkej v § 46 ods. 4 zákona č. 320/1940 Sl. z. o trestných činoch proti štátu. Otázku, koho treba považovať za osobu, ku ktorej je vinník v takom pomere rodinnom alebo v pomere obdobnom, že by ujmu ním utrpenu mohol považovať ako ujmu vlastnú, už v niekoľkých prípadoch riešila judikatúra Najvyššieho súdu v súvislosti s niektorými trestnými činmi podľa zákona č. 320/1940 Sl. z. o trestných činoch proti štátu. Na túto judikatúru bude možno nadväzovať aj pokiaľ pôjde o riešenie otázky osôb blízkych podľa zákona č. 150/1943.

II. Podplácanie a úplatkárstvo, pri ktorom nejde o zneužitie verejnej právomoci podplateným (§ 2).

V § 2 nového zákona sú ustanovenia o podplácaní (§ 1 ods. 1) a úplatkárstve (§ 1 ods. 2 a 3), ktoré sa deje za to, že niekto vykoná alebo vykonal, prípadne v určitom smysle vykoná alebo vykonal, opominie alebo opominul úkon, na ktorý je alebo bol, ako verejný orgán povolaný. Nesmie však ísť pritom o zneužitie verejnej právomoci. Prípady podplácania a úplatkárstva, pri ktorých ide o zneužitie verejnej právomoci sú riešené v § 3 nového zákona. Spomenutý cieľ, pre ktorý sa podplácanie alebo úplatkárstvo podľa nového zákona deje, je síce inak štylizovaný, než to bolo v zákone č. 178/1924 alebo v Trestnom zákone, avšak obsahove sa tento účel kryje s účelom, pre ktorý sa podplácanie a úplatkárstvo dialo podľa spomenutých doteraz platných predpisov.

Pri podplácaní ako aj úplatkárstve stanovil zákon č. 178/1924 (§§ 2 a 3) trest väzenia od šesť mesiacov do jedného roku, ktoré podľa § 3 bod 3 zákona č. 284/1920 nebolo možné premeniť na trest peňažný. Za okolností uvedených v § 2 ods. 2 a v § 3 ods. 2 cit. zákona bol dokonca čin kvalifikovaný ako priestupok. Nový zákon určil na podplácanie trest do päť ro-

kov väzenia. Podľa nového zákona možno však trest väzenia použitím § 92 Trz. premeniť na trest peňažný, takže s tejto stránky je nový zákon miernejší, ako bol zákon č. 178/1924, pokiaľ išlo podľa neho o prečin.

o Rovnako ako podplácanie, t. j. väzením do päť rokov, je podľa § 2 ods. 2 nového zákona trestné aj úplatkárstvo, ak bolo spáchané prijatím úplatku (§ 1 ods. 2). Ak však bolo úplatkárstvo spáchané žiadaním úplatku, je kvalifikované ako zločin a je trestné žalárom do päť rokov. Doterajšie zákony nerozlišovali trestnosť úplatkárstva podľa toho, či bolo spáchané prijatím úplatku alebo žiadaním úplatku. Je však odôvodnené. Vinník bude žiadať úplatok tam, kde pôjde o jeho úkon, z ktorého má osoba, od ktorej sa úplatok žiada, prospech. Okolnosť, že dosiahnutie tohto prospechu závisí zpravidla na vôli osoby, ktorá úplatok žiada, bude sa žiadanie úplatku v istom smere približovať vydieračstvu, takže na túto činnosť treba stanoviť prísnejší trest, ako na tú činnosť, kde vinník lákaný príležitosťou príjme úplatok.

Ťažšie tresty stanoví nový zákon v § 2 ods. 4 na podplácanie a na úplatkárstvo za úkon, patriaci k výkonu právomoci sudcovskej alebo k rozhodovaniu o veciach verejných. Citované ustanovenia sa tiež vzťahujú iba na také prípady podplácania a úplatkárstva, pri ktorých nejde o zneužitie verejnej právomoci. Podľa doterajších platných zákonných ustanovení neboly stanovené prísnejšie tresty na podplácanie a úplatkárstvo za úkon patriaci k rozhodovaniu o veciach verejných, ak nešlo pritom o zneužitie úradnej právomoci. V tomto smere je teda nový zákon prísnejší. Prísnejší je nový zákon od doterajších zákonných ustanovení aj v tom, že stanoví sprisnenie trestov nielen na úplatkárstvo za úkon, patriaci k výkonu právomoci sudcovskej alebo k rozhodovaniu o veciach verejných, ale aj na podplácanie za takýto úkon. Naproti tomu však u sudcu, ktorý, hoci by ani neporušil úradnú povinnosť, za úkon alebo opominutie, ktoré mu ukladá jeho úrad prijal dar alebo neodmietol ihneď sľub daru v tej príčine mu daný, a to aj vtedy, ak boly dar alebo odmena dané alebo sľúbené s jeho súhlasom osobe tretej, bol podľa doterajších predpisov (§ 468 Trz.) stanovený trest päť rokov trestnice, teda prísnejší druh trestu, ako určuje na podobné prípady nový zákon.

Bezrestnosť podplácania a úplatkárstva v prípadoch, že ide o nepatrný prospech a že pritom nebol dotknutý verejný záujem, je v novom zákone vymedzená užšie, než bola vymedzená v zákone č. 178/1924 Sb. z. a n. Podľa nového zákona totiž nepôjde v takýchto prípadoch o bezrestnosť vtedy, ak pri podplácaní a úplatkárstve ide o zneužitie verejnej právomoci, potom pri úplatkárstve aj vtedy, ak bolo spáchané žiadaním úplatku. Takéto ustanovenia zákon č. 178/1924 nemal. Ďalej sa vyňatie z trestnosti podľa nového zákona nevzťahuje na

podplácanie a úplatkárstvo za úkon patriaci k právomoci sudcovej alebo k rozhodovaniu o veciach verejných, čo znamená tiež sprísnenie proti doterajšiemu stavu. Doteraz, ak na podplácanie alebo úplatkárstvo bolo treba použiť ustanovení Trestného zákona, neprichádzala do úvahy beztretnosť z toho dôvodu, že tu ide o nepatrný prospech a že činom nebol dotknutý verejný záujem. Ak však na podplácanie a na úplatkárstvo bolo treba použiť ustanovení zákona č. 178/1924, platily spomenuté ustanovenia o beztretnosti bez zreteľa na to, o aký úkon pri podplácaní alebo úplatkárstve išlo.

Konečne podľa zákona č. 178/1924 v prípadoch podplácania a úplatkárstva, ak šlo o nepatrný prospech, ak však bol trestným činom dotknutý verejný záujem, bola činnosť obvineného kvalifikovaná iba ako priestupok. Nový zákon toto stanovisko zákona č. 178/1924 Sb. z. a n. neprevzal, takže teraz i vtedy, keď pôjde pri podplácaní alebo úplatkárstve o nepatrný prospech, ak však trestným činom bude dotknutý verejný záujem (zákon č. 178/1924 užíval znenie: »dôležitý verejný záujem«), bude čin rovnako trestný, ako keby šlo o prospech nie nepatrný.

III. Podplácanie a úplatkárstvo, pri ktorom ide o zneužitie verejnej právomoci podplateným (§ 3).

Zákon č. 178/1924 Sb. z. a n. neprihliadal k tomu, či pri pasívnom alebo aktívnom podplácaní šlo o porušenie úradnej povinnosti alebo nie. Naproti tomu ustanovenia §§ 465, 467—470 Trz. ako aj ustanovenia §§ 9 a 10 zák. čl. XIX/1915 na túto okolnosť braly zreteľ. V novom zákone sa rozlišujú prípady podplácania a úplatkárstva podľa toho, či ide o porušenie úradnej povinnosti alebo nie, ešte dôslednejšie, ako v citovaných paragrafoch Trz. a zák. čl. XIX/1915. Nový zákon namiesto slov: »porušenie úradnej povinnosti«, užívaných v citovaných paragrafoch Trz. a zák. čl. XIX/1915 hovorí v § 3 o »zneužití verejnej právomoci«, prípadne so zreteľom na ustanovenie § 5 ods. 3 o »zneužití úradnej právomoci« v podstate však sa obsah týchto slov kryje s obsahom výrazov: »porušenia úradnej právomoci«, užitých v doterajších zákonných ustanoveniach.

Podľa doterajších zákonných ustanovení podplácanie, pri ktorom išlo o porušenie úradnej povinnosti bolo

a) prečinom podľa § 470 Trz., ak išlo o podplácanie sudcu, na ktorý bol stanovený trest väzenia do päť rokov a peňažný trest do 20.000 Ks,

b) prečinom, prípadne priestupkom podľa § 2 zákona č. 178/1924, ak išlo o podplácanie »verejného činiteľa« (§ 5 cit. zákona) okrem sudcu, pričom na prečin bol stanovený trest väzenia (ktoré nebolo možné premeniť na trest peňažný) od šesť

mesiacov do jedného roka a na priestupok trest uzamknutia do 14 dní alebo peňažný trest od 50 do 500 Ks.

Podľa nového zákona je podplácanie, či sa deje preto, aby bola zneužitá verejná (prípadne so zreteľom na § 5 ods. 3 úradná) právomoc, alebo preto, že už bola zneužitá spomenutá právomoc, kvalifikované ako zločin a je naň stanovený trest žalára do desať rokov. Ak však ide o podplácanie za úkon, patriaci k výkonu právomoci sudcovskej alebo k rozhodovaniu o veciach verejných, je na čin stanovený trest od dvoch do desať rokov trestnice.

Úplatkárstvo, pri ktorom išlo o porušenie úradnej povinnosti, bolo podľa doterajších zákonných ustanovení

a) prečinom, prípadne priestupkom podľa § 3 zákona č. 178/1924, ak išlo o podplácanie verejného činiteľa (§ 5 cit. zákona), ktorý nebol súčasne verejným úradníkom (§ 461 Trz.),

b) prečinom podľa § 3 zákona č. 178/1924, ak išlo o podplácanie »verejného činiteľa«, ktorý je súčasne »verejným úradníkom« — okrem sudcu —, ak bol úplatok väčší a ku skutočnému porušeniu úradnej povinnosti ešte nedošlo,

c) prečinom podľa § 465 Trz., ak išlo o podplácanie osoby uvedenej pod b), ak pritom išlo o nepatrný úplatok a nedošlo pritom ku skutočnému porušeniu úradnej povinnosti,

d) zločinom podľa § 467 Trz., trestným trestnicou do päť rokov, ak išlo o »verejného činiteľa«, ktorý bol súčasne »verejným úradníkom« — okrem sudcu —, ak došlo ku skutočnému porušeniu úradnej povinnosti,

e) zločinom podľa § 469 Trz. trestným trestnicou od päť do desať rokov, ak išlo o podplácanie sudcu alebo vyšetrojúceho sudcu, ktorý konal proti zákonu a tiež aj iného verejného úradníka (§ 461), ktorý spolupôsobil pri úradnej dražbe, pri uzavretí smluvy, pri dodávke alebo pri verejnej práci a konal pritom proti zákonu, pričom škoda tým spôsobená prevyšovala 10.000 Ks.

Nový zákon kvalifikuje úplatkárstvo, pri ktorom ide o zneužitie verejnej právomoci, vždy za zločin. Rozlišuje pritom prípady, v ktorých

1. podplatený žiada alebo prijme úplatok preto, aby zneužil verejnú právomoc jemu sverenú, na ktoré prípady je stanovený trest do desať rokov žalára, ak však išlo pritom o úplatkárstvo za úkon patriaci k výkonu právomoci sudcovskej alebo k rozhodovaniu o veciach verejných, je stanovený na čin trest od dvoch do desať rokov trestnice,

2. podplatený žiada alebo prijme úplatok za to, že už zneužil verejnú právomoc jemu sverenú, alebo ak za prijatý a či žiadaný úplatok skutočne zneužije verejnú právomoc jemu sverenú, na ktoré prípady je stanovený trest od dvoch do desať rokov trestnice, ak však išlo pritom o úplatkárstvo za úkon, patriaci k výkonu právomoci sudcovskej alebo k rozho-

dovaniu o veciach verejných, je stanovený na čin trest od dvoch do pätnásť rokov trestnice.

Pri porovnaní ustanovení § 3 nového zákona o podplácaní a úplatkárstve, pri ktorom ide o zneužitie verejnej (prípadne so zreteľom na § 5 ods. 3 súkromnej) právomoci s doteraz platnými zákonnými ustanoveniami, je zrejmé značné sprísnenie trestných sadzieb. Obzvlášť prísne trestné sadzby určil nový zákon na podplácanie a úplatkárstvo, ktoré sa vzťahuje na výkon právomoci sudcovskej, alebo k rozhodovaniu o veciach verejných. Horná hranica trestu sa tu rovná hornej hranici trestu stanovenej na pasívne podplácanie u sudcu, vyšetrojúceho sudcu a verejného úradníka podľa § 469 Trz., ba pri okolnostiach, uvedených v § 4 ods. 4 nového zákona, je u týchto osôb horná hranica trestu ešte vyššia, než bola v § 469 Trz.

IV. Podplácanie a úplatkárstvo za užitie vplyvu.

V § 4 nového zákona sú ustanovenia, ktoré nahrádzajú § 2 ods. 3 a § 3 ods. 3 zákona č. 178/1924. Ide tu o činy, ktoré nepriamo ohrožujú nežistné a objektívne rozhodovanie verejných orgánov a ostatných osôb uvedených v § 5 nového zákona. V novom zákone rovnako, ako v zákone č. 178/1924 sú tieto činy kvalifikované ako prečiny, avšak podľa nového zákona bola horná hranica trestu zvýšená s jedného na päť rokov väzenia. Podľa zákona č. 178/1924 nebolo možné pri týchto trestných činoch zmeniť trest väzenia na trest peňažný. Podľa nového zákona táto premena trestu nie je vylúčená. Nový zákon stanoví výnimku z trestnosti prípadov, kde ide len o nepatrný prospech a pritom nebol dotknutý verejný záujem. Táto výnimka sa však nevzťahuje na ten prípad, kde bol úplatok žiadaný (§ 4 ods. 2).

V. »Verejný orgán« a ostatné osoby, na ktoré sa nový zákon vzťahuje.

Ustanovenia nového zákona sa vzťahujú predovšetkým na podplácanie a úplatkárstvo »verejných orgánov« (§ 5 ods. 1) a okrem toho na podplácanie a úplatkárstvo osôb uvedených v § 5 ods. 2.

Podľa § 5 ods. 1 je »verejným orgánom« osoba, ktorej je podľa platných právnych predpisov sverený výkon verejnej právomoci. Čo treba rozumeť pod pojmom »verejná právomoc«, nehovorí. Bude preto pre výklad tohto pojmu smerodajný názor zastávaný vo vede o štáte. Nakoľko »verejnou právomocou« treba nesporne rozumeť právomoc štátu a právomoc inštitúcii, na ktoré štát zákonom časť svojej právomoci preniesol (napr. právomoc samosprávnych korporácií), bude sa ona prejavovať vo výkone súdnictva, verejnej správy a vo výkone právomoci vojenskej, takže podľa toho budú »verejným orgánom« osoby, ktoré podľa platných právnych pred-

pisov vykonávajú štátne úkoly verejnej správy, súdnictva alebo vojenskej právomoci. Otázne je, či člen zákonodarného sboru je »verejným orgánom« podľa § 5 ods. 1 nového zákona o úplatkárstve a podplácaní. Je nesporné, že zákonodarstvo je jednou složkou štátnej, teda verejnej právomoci, takže zákonodarný sbor je inštitúciou s verejnou právomocou, ktorú vykonáva prostredníctvom svojich členov. Nakoľko podľa štylizácie § 5 ods. 1 je »verejným orgánom« každá osoba (citovaný predpis žiadnu výnimku neuvádza), ktorej je podľa platných predpisov sverený výkon verejnej právomoci, treba z toho uzatvárať, že aj člen zákonodarného sboru je verejným orgánom a môže sa dopustiť úplatkárstva podľa nového zákona o úplatkárstve a podplácaní.

Pri vypočítaní osôb v § 5 ods. 2 uvedených sa nový zákon pridržieval ustanoveniu § 6 zákona č. 178/1924.

Štylizácia § 5 ods. 2 písm. a) by snadno mohla sviest k výkladu, ako by zamestnanca štátu a verejnoprávnych korporácií bolo za každých okolností treba odlišovať od verejného orgánu, čo by v praxi mohlo byť príčinou nesprávneho výkladu pojmu »verejný orgán« a nepriamo aj pojmu »výkon verejnej právomoci«, ktorý pojem, ako to bolo už spomenuté, nie je v zákone vymedzený. Keď sa však uváži, že štát a verejnoprávne korporácie môžu zamestnávať osoby aj v takých službách, kde im nepatrí vykonávanie »verejnej právomoci« vyplýva z toho, že ustanovenia § 5 písm. a) sa vzťahujú práve na tých zamestnancov štátu a verejnoprávnych korporácií, ktorí v dôsledku toho, že im nie je sverený výkon »verejnej právomoci«, nie sú verejnými orgánmi. Inak však okolnosť, či niektorú osobu posudzujeme ako verejný orgán (§ 5 ods. 1), alebo iba ako osobu, ktorú určuje § 5 ods. 2, na trestnosť činu nemá žiadny význam. Ba aj osoby uvedené v § 5 ods. 2 pod písm. b) sú rovnako trestne zodpovedné ako verejný orgán a to ohľadne všetkých trestných činov uvedených v novom zákone. U týchto osôb však v každom konkrétnom prípade podplácania a úplatkárstva podľa § 2 a 3 bude treba skúmať, či tým, za čo bol prospech ponúknutý, slúbený, poskytnutý, prijatý alebo žiadaný, respektíve v prípade podplácania a úplatkárstva podľa § 4, či činnosťou, v ktorej sa použil alebo mal použiť vplyv, je dotknutý verejný záujem.

VI. Pokus prečinu. Vedľajšie tresty. Vojenské súdnictvo.

Nový zákon vyhlasuje pokus prečinu za trestný.

Ako vedľajší trest na zločiny v tomto zákone uvedené je určená strata úradu a volebného práva do obcí.

V § 8 preberá nový zákon ustanovenia § 9 zákona č. 178/1924 o zhabaní úplatku a o jeho prepadnutí (v zákone chybné »predaní«) v prospech štátu.

Nový zákon platí aj pre súdnictvo vojenské.